

دُلَّالٌ مُنْتَهٰى بِالْمَوْلَى رَفِيعٌ بِالْأَوْلَى

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
بِيَدِيْنِ الْمَلَكِ دُعَا

دیباچه

دلا بسوز که سوز تو کارها بکند
دعای نیمه شبی دفع صد بلا بکند

زندگی در نشئه ناسوت به منزله تکاپوی مداوم برای عبور از گردندهای پر پیج و خم بلاء و ابتلاء است، چرا که باری تعالی فرمود «لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي كَبِيدٍ»؛ «همانا ما انسان در سختی آفریدیم» و البته نوع ما مخاطبان آیه شریفه در این سرابه دنبال آرامش هستیم غافل از آن که آن چه می خواهیم به نحو مطلق از شئونات آن جهانی است و اینجا مهمانسرای عبور است و نه خانه اقامت و حضور.
البته مخفی نماند که: «إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا» متعاقب هر سختی، آسانی است. برای آنانکه همیشه چشم به قله دارند، مشکلات سیر، شرین و نتایج استقامت ثمین است.

رنج راحت دان چو مطلب شد بزرگ

گردگله تویای چشم گرگ

هدف که عالی شد، مسیر هموار می‌شود. آزمایش‌ها و آزمون‌ها به مثابه تمرين برای ورزیده‌تر شدن، بعد از مدتی لباس فشار و آزار را خلع کرده جامعه حلاوت و صباحت به تن شخص حلیم می‌پوشاند، رضا به باده بده وز جبین گره بگشا!

راهی کوی دوست در و دیوار نظام هستی را می‌بوسد و متبرک می‌شمارد به خاطر آن که بوی محبوب می‌دهد، بلا باشد یا عطا، فيض باشد یا ضيق، غم باشد یا شادی! «وَفِي ذَلِكُمْ بَلَاءٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ»^(۱) و در این کار نعمتی بزرگ است برای شما».

بگذریم که بسیاری از گرفتاری‌ها و نامالایمات [به غیر از دشورای‌هایی که محض ترفیع و رتبه و ترقی و تعالی بنده است] به سبب گناهان ماست و إلاؤ؛

جمال یار ندارد نقاب و پرده ولی

غبار ره بنشان تا نظر توانی کرد

آن چه بر سر ما می‌آید یقیناً در اثر لغزش‌ها و کوتاهی‌هاست و هر چه هست از قامتِ ناسازِ ماست! «مَا أَصَابَكُمْ مِّنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَّفْسِكُمْ»^(۲) البته متذکر می‌شویم که بلاها دو گونه‌اند:

۱. بلاء حَسْنٌ: که نتیجه از دیاد ایمان و باعث ارتقاء رتبه سالک است.

۲. بلاء عقوبَت: که نتیجه سیئات و ملکاتِ رذیله‌اند.

عارفِ قرآن پژوه و سالک مجاهد مرحوم آیت الله میرزا حسن مصطفوی تبریزی صاحب اثر وزین «التحقیق فی کلمات القرآن الکریم» در ماده بلاء می‌فرمایند: «أَنَّ الْأُصْلَ الْوَاحِدَ فِيهَا [البلاء] هُوَ اِيجاد التحولِ، أَيِ التقلُّبُ والتحویلُ للتحصیلِ نتیجه منظورة وهذا المعنی ينطبق على جميع مواردها ومصاديقها»

تحول و تغییر برای نیل به مقصود لازم و بلکه ناگزیر است. علامه طباطبائی در جلد ۲ المیزان ص ۲۰۹ نیز می‌فرماید: کلمه «ابتلاء» که جمله «بَتَلَّهُ» از آن مشتق است به معنای نقل چیزی از حالی به حال دیگر و طوری به طور دیگر است، مثلاً طلا را در بوته ابتلاء ذوب می‌کنند تا به شکلی که می‌خواهند در بیاید و خدای متعال هم انسان را مبتلا کرده تا از نطفه خلقش کند.

این بود کلام بزرگ محترم اسرار قرآن علامه طباطبائی الله. پس چنان که ملاحظه می‌فرمایید آن چه در عرف ما فارسی زبان‌ها رایج شده با ادبیات قرآن در مواجهه با «بلا» قدری متفاوت است و اغلب ما آن را متراffد با مصیبت می‌گیریم و حال آنکه بسیاری اوقات سکوی پرش و نقطه عزیمت‌ها عرصه ابتلاء و حیطه بلاء است.

مع الأسف سهم ما بيشر آن روی سکه است يعني عقوبیت قصور و تقصیر و تازیانه انتباہ و بیداری که این هم غنیمت است.
«هر چه از دوست رسد نکوست».

به تعبیر راحل عظیم الشأن ما مرحوم آیت الله العظمی بهجت[ؑ]: «هر بلایی که به ما می‌رسد [به معنای دوام آن] در اثر دوری از اهل بیت و روایات مؤثوروه ایشان است». اکنون که در زمانه پر درد دوری از سر چشم‌هه حسنات و امام کائنات به سر می‌بریم، باید چاره و علاج این محرومیت اختیاری و مصیبت عظمی را تدارک کنیم. این روزها که دشنه بدخواهان و کینه ورزان به پیکره امت اسلامی خصوصاً قلب تپنده آن یعنی وارثان مكتب سرخ علوی و فاطمی وارد شده با هستک مقدسات و حمله به نوامیس آنان و نبش قبر نورانی صحابی بزرگ پیامبر عظیم الشأن و حواری سترگ امیرالمؤمنین یعسوب الدین علیه افضل صلوات المصلیین جناب حجر بن عدی بلایی نازل شده که رفع و دفع آن به هر شکل ممکن واجب فوری است و تعلل گناهی است نابخشودنی. صد البته شیعیان علی و فاطمه^{علیہما السلام} سکوت نکرده و نمی‌کنند و با همه توش و توان جلوی سرایت این میکرو布 کشنده را خواهند گرفت.

اما آنچه در این وجیزه گفتنی است، آن است که دو وظیفه قطعی

متوجه ماست؟

اول: کوشش همه جانبی و ذوب ابعاد برای إمحاء این بلای خانمانسوز به هر طریق ممکن و سعی در بیداری همه غافلان و شبزدگان.

دوم: دعای خالصانه عملاً، قلبًا و لساناً، به طوری که مسئله دعا تبدیل به یک شیوه، سبک و عامل محرك برای جلب فیض و دفع شرّ شود.

هویّت دعا دو چیز است:

۱. درک عجز محض و فقر مطلق در برابر پروردگار.
۲. انقطاع تام و توجّه کامل به مبدأ خیرات و منشأ همه قدرت‌ها و زیبایی‌ها.

از صمیم دل و عمق جان می‌خواهیم خداوند متعال صاحب کار را برساند و صبح قریب فتح و ظفر پنهان عالم را به نور اشراقش روشن فرماید و به این امید مجموعه حاضر را که مشتمل بر منتخبی از ادعیه دفع بلاست را به نیت تسلّای قلبِ مجروح بهانه خلقت و مادر امامت، حضرت زهرای مرضیه فاطمه رضیه، همچون گلفرشی به زیر قدم‌های بانوی نور پیشکش می‌کنیم.

تا یار که را خواهد و میلش به که باشد...

محمد ارشادی مقدم

عضو هیئت تحریریه

ختامه مسک:

در پایان این سطور چه نیکوست که به روایاتی پیرامون امر به دعا به هنگام نازل شدن بلاز باب «کلامکم نور و أمرکم رشد» اشاره کنیم؛

۱- حضرت صادق علیه السلام فرمود:

إِنَّ الدُّعَاءَ يَرْدُدُ الْقَضَاءَ وَ قَدْ نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ وَ قَدْ أُبْرِمَ
إِبْرَاماً.

همانا دعا بر می گرداند قضاء و قدری را که از آسمان نازل

گردیده و به سختی محکم گردیده است.

۲- امام رضا به نقل از امام سجاد علیه السلام فرمود:

إِنَّ الدُّعَاءَ وَ الْبَلَاءَ لَيَتَرَاقَانِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ. إِنَّ الدُّعَاءَ
لَيَرْدُدُ الْبَلَاءَ وَ قَدْ أُبْرِمَ إِبْرَاماً.

همانا دعا و بلاء تا روز قیامت همراه یکدیگرند، و همانا دعاء

بلایی را که به سختی محکم شده است بر می گرداند.

۳- امام رضا علیه السلام فرمود: همواره امام سجاد علیه السلام می فرمود:

الْدُّعَاءُ يَدْفَعُ الْبَلَاءَ النَّازِلَ وَ مَا لَمْ يَنْزِلْ.

دعای بلائی را که نازل شده و آن چه نازل نشده را دفع می کند.

۴- زراره گوید: حضرت باقر علیه السلام به من فرمود: آیا تو را راهنمای نکنم به چیزی که رسول خدا علیه السلام در آن استثناء نکرده است؟ عرض کردم: چرا، فرمود:

الدُّعَاءُ يَرُدُّ الْقَضَاءَ وَ قَدْ أَبْرَمَ إِبْرَاماً.

دعا است که بر می‌گرداند قضاء مبرم را که به سختی محکم شده است - و (برای تشبیه و وضوح مطلب) انگشتانش را به هم چسباند - (یعنی شدت ابرام آن مانند این انگشتان چسبیده بهم باشد).

۵- عبدالله بن سنان گوید: شنیدم حضرت صادق علیه السلام فرمود:

الدُّعَاءُ يَرُدُّ الْقَضَاءَ بَعْدَ مَا أَبْرَمَ إِبْرَاماً، فَأَكْثُرُ مِنَ الدُّعَاءِ،
فَإِنَّهُ مِفتَاحٌ كُلُّ رَحْمَةٍ وَ نَجَاحٌ كُلُّ حَاجَةٍ وَ لَا يُنَالُ مَا عِنْدَ
اللهِ عَزَّ وَ جَلَّ إِلَّا بِالدُّعَاءِ وَ إِنَّهُ لَيْسَ بِأَبْيَانٍ يُكْثُرُ قَرْعَةً إِلَّا
يُوْشِكُ أَنْ يُفْتَحَ لِصَاحِبِهِ.

دعاء قضاء محکم و حتمی را بر می‌گرداند، پس بسیار دعا کن که آن کلید هر رحمت و پیروزی در هر حاجت است، و به آن چه نزد خدای عزوجل است جز به وسیله دعا نتوان رسید، و هیچ دری بسیار کوبیده نشود جز این که امید به باز شدن آن نزدیک شود.

۶- أبو ولاَدْ كَوِيدَ: اِمَامُ كاظِمٍ عَلَيْهِ الْكَفَالَةُ فَرَمَدَ:

عَلَيْكُمْ بِالدُّعَاءِ فَإِنَّ الدُّعَاءَ لِلَّهِ وَالظَّلَبُ إِلَى اللَّهِ يَرُدُّ
الْبَلَاءَ وَقَدْ قُدْرٌ وَقُضِيَ وَلَمْ يَبْقَ إِلَّا مُضَاوِهُ، فَإِذَا دُعِيَ
اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ وَسُئِلَ صُرُفَ الْبَلَاءَ صَرْفَهُ.

بر شما باد (که ملازمت کنید) به دعا، زира دعا به درگاه خدا و
خواستن از او، بلائی را که مقدر شده و حکم بدان شده است، و
جز اجرای آن چیزی نمانده است را بر می‌گرداند، پس چون از
خدای عزوجل درخواست می‌شود بلا به یکباره برداشته
می‌شود.^(۱)

۷- امير المؤمنين عَلَيْهِ الْكَفَالَةُ فَرَمَدَ:

سُوْسُوا إِيمَانَكُمْ بِالصَّدَقَةِ وَ حَصْنُوا أَمْوَالَكُمْ بِالزَّكَوةِ وَ
آدْفُعوا أَمْوَاجَ الْبَلَاءِ بِالدُّعَاءِ.

ایمان خود را با صدقه نگه دارید و اموالتان را با زکات دادن
حفظ کنید و موج های بلا را با دعا دور کنید.^(۲)

۱. شش روایت فوق از کتاب کافی: ۲/۴۶۹ و ۴۷۰ آورده شده است.

۲. نهج البلاغه، کلمات قصار، شماره ۱۴۶.

پیامبر اکرم ﷺ

این دعای ارزشمند از امام صادق علیه السلام روایت شده و ایشان از پدران گرامی خویش از پیامبر اکرم علیه السلام روایت کرده که فرمود: همانا هر که خدا را به این دعا بخواند و سه مرتبه «بسم الله لا حول ولا قوّة إِلَّا بالله» را بخواند خداوند تعالی در آن روز او را از هفتاد و هفت نوع بلاء نجات دهد که هر کدام آنها بزرگتر از کوههای به هم پیوسته می باشد و خدای تعالی او را از هر سخن یا حادثه بدی یا ناراحتی یا مصیبیتی یا قرض یا سحر پادشاه یا شیطان که به او بر سد ایمن دارد. و آن را می خوانی در حالی که با وضو هستی:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 اللَّهُمَّ إِنِّي أَسأَلُكَ أَمْنًاً وَ إِيمَانًاً وَ سَلَامَةً وَ إِسْلَامًاً وَ رِزْقًاً وَ غِنَىً
 وَ مَغْفِرَةً لَا تَعْدُ دَنَبًاً. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسأَلُكَ الْهُدَى وَ التُّقْىٰ وَ الْعِرْفَةَ
 وَ الْغِنَىٰ. يَا حَيْرَ مَنْ نُودِيَ فَاجَابَ وَ يَا حَيْرَ مَنْ دُعِيَ فَاسْتَحَابَ وَ يَا

خَيْرٌ مَنْ عُبِدَ قَاتَابَ يَا جَلِسَ كُلُّ مُتَوَحِّدٍ مَعَكَ وَ يَا أَنِيسَ كُلُّ مُتَقَرِّبٍ
 بِخَلْوَاتِكَ يَا مَنِ الْكَرَمُ مِنْ صِفَةِ أَفْعَالِهِ وَ الْكَرِيمُ مِنْ أَجْلٍ أَسْمَائِهِ
 أَعِذْنِي وَ أَجِزْنِي يَا كَرِيمُ اللَّهِ أَجِزْنِي مِنَ النَّارِ وَ ارْزُقْنِي صُحبَةَ
 الْأَخْيَارِ وَ اجْعَلْنِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنَ الْأَبْرَارِ إِنَّكَ وَاحِدُ قَهَّارٍ مَلِكُ جَبَّارٍ
 عَزِيزٌ غَفَّارٌ. اللَّهُمَّ إِنِّي مُسْتَجِيرُكَ فَاجْزِنِي وَ مُسْتَعِذُكَ فَأَعِذْنِي
 وَ مُسْتَغْشِيَكَ فَاغْشِنِي وَ مُسْتَعِينُكَ فَاعِنِي وَ مُسْتَنْقِذُكَ فَانْقَذْنِي
 وَ مُسْتَنْصِرُكَ فَانْصُرْنِي وَ مُسْتَرْزِقُكَ فَارْزُقْنِي وَ مُسْتَرْشِدُكَ فَانْقَذْنِي
 وَ مُسْتَنْصِرُكَ فَانْصُرْنِي وَ مُسْتَرْزِقُكَ فَارْزُقْنِي وَ مُسْتَرْشِدُكَ
 فَارْشِدْنِي وَ مُسْتَعْصِمُكَ فَاعْصِمْنِي وَ مُسْتَهْدِيَكَ فَاهْدِنِي
 وَ مُسْتَكْفِيَكَ فَاكْفِنِي وَ مُسْتَرْحِمُكَ فَارْحَمْنِي وَ مُسْتَضِيَكَ فَتُبْ عَلَيَّ
 وَ مُسْتَغْفِرُكَ فَاغْفِرْلِي ذُنُوبِي إِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ.
 يَا مَنْ لَا تَضُرُّكَ الْمَعْصِيَةُ وَ لَا تَنْقُصُكَ الْمَغْفِرَةُ اغْفِرْلِي مَا لَا يَضُرُّكَ
 وَ هَبْ لِي مَا لَا يَنْقُصُكَ. (۱)

به نام خداوند بخشنده مهربان، خدايا از تو مى خواهم ايمنى
 بخشى و ايمان و تندريستى و اسلام، وروزى و بىنيازى، و
 آمرزشى که هيج گناهی را وا مگذاره، خدايا! از تو هدایت و
 تقوى و پاکدامنى و بىنيازى را خواستارم.

ای بهترین کسی که ندا کرده و پاسخ داد، و ای بهترین کسی
که خوانده شده و اجابت کرد، و ای بهترین کسی که بندگی شد و
پاداش داد، ای همنشین هر یگانه پرستی که تو را برگردید، و
ای مونس هر که در خلوتۀای با تو نزدیک شد، ای آنکه
بزرگواری از ویژگی‌های کارهای اوست، و بزرگواری از بهترین
نامهایش است، ای بزرگوار! مرا نجات بده، و در پناه گیر.

خدایا! مرا از آتش پناه ده، و همنشینی نیکان را روزی ام فرما،
و در روز قیامت مرا از نیکان قرار ده، تو یگانه و نیرومندی،
فرمانروا و قدرتمند، استوار و أمرزنده‌ای.

خدایا! از تو پناه خواهم پناهم ده، و به تو پناهندام در پناهم
گیر، و از تو فریادرسی می‌طلبم به فریادم برس، و از تو یاری
می‌جوییم یاری ام نما، و از تو خواستار نجات هستم نجاتم ده، و
از تو خواستار کمک می‌باشم کمکم کن، و از تو روزی
می‌خواهم روزی ام ده، و از تو هدایت و راهنمایی می‌خواهم
راهنمایی ام نما، و از تو خواستار نگاهداری ام از گناه نگاهم دار،
و از تو هدایت می‌طلبم هدایتم کن، و از تو خواستار کفایت
کارهایم هستم کفایتم فرما، و از تو خواستار مهریانی و لطف
هستم مرا مشمول رحمت قرار ده، و به سوی تو توبه می‌کنم
توبه‌ام را بپذیر، و از تو آمرزش می‌طلبم گناهانم را بیامرز، به
درستی که گناهان را جز تو کسی نمی‌آمرزد.

ای آنکه گناه به او ضرر نزد، و بخشش از او نمی‌کاهد، آنچه

به تو ضرر نمی‌زند را از من درگذر، و آنچه از تو نمی‌کاهد را بر من ببخشای.

آنگاه سه بار «بسم الله الرحمن الرحيم لا حول ولا قوّة إلا بالله العلي العظيم» را بخوان.

پیامبر اکرم ﷺ فرمود: هر کس این نام‌ها را بخواند، خدا دعای او را مستجاب می‌فرماید. اگر این نام‌ها بر صفحه‌های آهن خوانده شود، به اذن خدا آن آهن گذاخته می‌شود. سوگند به کسی که مرا به حق به پیامبری فرستاده است، اگر کسی دچار تشنگی و گرسنگی شدید باشد و این دعا را بخواند، گرسنگی و تشنگی او بر طرف می‌شود. سوگند به کسی که مرا به حق به پیامبری فرستاد است، اگر کسی آن را بر کوهی (که میان او و مقصدش قرار گرفته) بخواند، در کوه راهی پیدا شده و از آن بگذرد. سوگند به کسی که مرا به حق به پیامبری فرستاده است، اگر این دعا برای شفای دیوانه‌ای خوانده شود، از دیوانگی رهایی یابد. اگر برای زنی که زایمانش سخت شده خوانده شود، خداوند زایمان او را آسان گرداند. اگر این دعا را بخواند در حالی که خانه‌اش میان شهری باشد که در حال سوختن است، منزل او نجات یافته و نخواهد سوخت. اگر چهل شب جمعه این دعا را بخواند، خدا تمام گناهان او را بیامرزد... قسم به کسی که مرا به حق به

۲

پیامبری برانگیخت، هیچ اندوهگینی آن را نمی خواند مگر اینکه خداوند به رحمتش غم او را در دنیا و آخرت برطرف فرماید. سوگند به کسی که به حق مرا به پیغمبری برانگیخت، کسی که می خواهد بر فرمانروای ستمگر وارد شود، اگر قبل از ملاقات و دیدن او این دعا را بخواند، خدا فرمانروا را فرمانبر او کرده و شر او را کفایت می فرماید. و دعا این است:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ يَا مَنِ احْتَجَبَ بِشُعَاعِ نُورِهِ عَنْ نَوَاطِرِ خَلْقِهِ يَا مَنْ تَسْرِبَلَ بِالْجَلَالِ وَالْعَظَمَةِ وَاسْتَهَرَ بِالْتَّجَبْرِ فِي قُدْسِهِ يَا مَنْ تَعَالَى بِالْجَلَالِ وَالْكِبْرِيَاءِ فِي تَغْرِيدِ مَجْدِهِ يَا مَنِ اثْقَادَتِ الْأُمُورُ بِأَزِمَّهَا طُوعًا لِأَمْرِهِ يَا مَنْ قَامَتِ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرَضُونَ مُجِيَّاتٌ لِدَعْوَتِهِ يَا مَنْ زَيَّنَ السَّمَاءَ بِالنُّجُومِ الطَّالِعَةِ وَجَعَلَهَا هَادِيَةً لِخَلْقِهِ يَا مَنْ أَنَارَ الْقَمَرَ الْمُنِيرَ فِي سَوَادِ اللَّيلِ الْمُظْلِمِ بِلُطْفِهِ يَا مَنْ أَنَارَ الشَّمْسَ الْمُنِيرَةَ وَجَعَلَهَا مَعَاشًا لِخَلْقِهِ وَجَعَلَهَا مُفْرَقَةً بَيْنَ اللَّيلِ وَالنَّهَارِ بِعَظَمَتِهِ يَا مَنْ اسْتَوَجَبَ الشُّكْرَ بِنَسْرِ سَحَابَ نِعَمِهِ، أَسْأَلُكَ بِمَعَايِدِ الْعِزَّ مِنْ عَرْشِكَ وَمُنْتَهَى الرَّحْمَةِ مِنْ كِتَابِكَ وَبِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ سَمَّيَتْ بِهِ تَفْسِكَ أَوْ اسْتَأْثَرَتْ بِهِ فِي عِلْمِ الْعَيْبِ عِنْدَكَ وَبِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ أَنْزَلْتُهُ فِي كِتَابِكَ أَوْ أَشْبَهُهُ فِي قُلُوبِ الصَّافِينَ الْحَافِينَ حَوْلَ عَرْشِكَ فَتَرَاجَعَتِ الْقُلُوبُ إِلَى الصُّدُورِ عَنِ الْبَيَانِ بِإِخْلَاصِ الْوَحْدَانِيَّةِ وَتَحْقِيقِ الْفَرْدَانِيَّةِ مُقْرَّةً

لَكَ بِالْعُبُودِيَّةِ وَأَنْتَ أَنْتَ اللَّهُ أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، وَأَسْأَلُكَ
بِالْأَسْمَاءِ الَّتِي تَجَلَّتْ بِهَا لِلْكَلِيمِ عَلَى الْجَبَلِ الْعَظِيمِ فَلَمَّا بَدَا شَعَاعُ
نُورِ الْحُجُبِ مِنْ بَهَاءِ الْعَظَمَةِ خَرَّتِ الْجِبَالُ مُسْتَدْكِدَةً لِعَظَمَتِكَ
وَجَلَّ لَكَ وَهَيْبَتِكَ وَخَوْفًا مِنْ سَطْوَتِكَ رَاهِبَةً مِنْكَ فَلَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ فَلَا
إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ فَلَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، وَأَسْأَلُكَ بِالْاسْمِ الَّذِي فَتَقَتَّ بِهِ رَثْقَ عَظِيمٍ
جُفُونٍ عَيْوَنٍ النَّاظِرِينَ الَّذِي يَهُ تَدْبِيرُ حِكْمَتِكَ وَشَوَاهِدُ حُجَّاجٍ أَنْيَاكَ
يَعْرِفُونَكَ بِقِطْنَنِ الْقُلُوبِ وَأَنْتَ فِي غَوَامِضِ مُسَرَّاتِ سَرِيرَاتِ
الْغَيْوَبِ. أَسْأَلُكَ بِعِزَّةِ ذَلِكَ الْاسْمِ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ
وَأَنْ تَصْرِفَ عَنِّي جَمِيعَ الْآفَاتِ وَالْعَاهَاتِ وَالْأَعْرَاضِ وَالْأَمْرَاضِ
وَالْخَطَايا وَالذُّنُوبِ وَالشَّكِ وَالشَّرُكِ وَالْكُفْرِ وَالشَّفَاقِ وَالشَّقَاقِ
وَالْغَضَبِ وَالْجَهَلِ وَالْمَقْتِ وَالضَّلَالَةِ وَالْعُسْرِ وَالضَّيْقِ وَفَسَادِ
الضَّمِيرِ وَحُلُولِ النَّقْمَةِ وَشَمَائِتِ الْأَعْدَاءِ وَغَلَبةِ الرِّجَالِ إِنَّكَ سَمِيعُ
الدُّعَاءِ لَطِيفٌ لِمَا تَشَاءُ وَصَلٌّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ يَا أَرْحَمَ
الرَّاحِمِينَ.^(۱)

خداؤند، اى كه به سبب پرتو نور خود از نظر مخلوقاتش پنهان
شده، اى کسى که پيراهن جلالت و بزرگى را پوشيده و به

جبروت و منزه بودن (از نقص‌ها و عیب‌ها) شناخته شده، ای کسی که بلند مرتبه است به سبب جلالت و بزرگواری و شرف خود، ای که همه چیز از فرمان او اطاعت نموده، ای که آسمان‌ها و زمین‌ها به پای ایستاده‌اند در حالی که او را فرمانبردارند، ای که آسمان را به ستاره‌های طلوع‌کننده زینت بخشیده و آنها را راهنمای مخلوقات گردانیده، ای که ماه روشن را در سیاهی شب تاریک به لطف خود روشن کرده، ای کسی که آفتاب روشن را نورانی گردانیده و آن را سبب زندگانی (یا زمان تحصیل معاش) برای خلق خود گردانیده، آن را جداکننده میان شب و روز به بزرگی خود قرار داده، ای که به سبب گستردگی نمودن ابرهای نعمتزا، سزاوار شکر است، از تو به عزّت و رفیع بودن عرش تو درخواست می‌کنم، به رحمت‌های نوشتہ در کتاب تو، به هر نامی که برای تو است و به آن خود را نامیده‌ای یا آن را در علم پنهان خود نهاده‌ای و به هر نامی که برای توست که آن را در کتاب خود نازل نموده‌ای یا در دل‌های صف کشندگان و طواف‌کنندگان دور عرشت نوشته‌ای، پس دل‌ها و سینه‌ها با اخلاص، یگانگی تو را اقرار کرده، بی‌همتایی تو را پذیرفته و بندگی تو را می‌کنند و می‌گویند: تو خدایی، تو خدایی، تو خدایی، نیست خدایی مگر تو، تو را به نام‌هایی می‌خوانم که آنها را برای موسی کلیم الله بر کوه بزرگ ظاهر نموده‌ای، پس چون شعاع روشنی

حجاب‌های تو از روشنی تو ظاهر شد، کوه‌ها از هم پاشیدند و
جهت بزرگی و جلالت و ترس از قهر تو هموار گردیدند، نیست
خدایی مگر تو، نیست خدایی جز تو، نیست خدایی مگر تو، تو
را به نامی می‌خوانم که به برکت آن به هم چسبیده بودن
شدید پلک چشم‌های نگاه‌کنندگان را گشوده‌ای، چنان نامی که
تدبیر دانش تو و شاهد دلیل‌های پیغمبران توست، ایشان تو را
از راه زیرکی دل‌های خود می‌شناسند و حال آن که حقیقت تو
پوشیده و پنهان و نهان و مخفی است. به عزّت آن نام
درخواست دارم که رحمت فرستی بر محمد و بر آل محمد،
بازداری از من [و خویشان و همه مردان مؤمن و زنان مؤمنه]
آفتها و بلاها و بیماری‌ها و خطاهما و گناهان را، نیز شک
نمودن و شرک‌ورزیدن و کفر و عداوت و نفاق و گمراهی و
نادانی، و بعض و غصب و پریشانی را، هم‌چنین تنگدستی و
اعتقادات بد و وارد شدن عقوبت و سرزنش دشمنان و مسلّط
شدن دیگران بر من را، که تو شنواي دعای، مهربانی آنچه که
خواهی و درود بفرست بر محمد و آل او، ای رحم کننده‌ترین
رحم کنندگان. و نیست حرکتی و توانایی مگر برای خدای بلند
مرتبه بزرگ.

امام صادق از پدران گرام خویش از پیامبر اکرم ﷺ
 ۳ روایت کرده که ایشان امام حسن و امام حسین علیهم السلام را به
 وسیله این دعا تعویذ نمود و به اصحاب خویش نیز قرائت این دعا را
 دستور می داد، و دعا این است:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَعِيدُ نَفْسِي وَ دِينِي وَ أَهْلِي وَ مَالِي وَ وُلْدِي وَ حَوَّاتِيمَ عَمَلِي وَ مَا
 رَزَقَنِي رَبِّي وَ حَوَّلَنِي بِعَزَّةِ اللَّهِ وَ عَظَمَةِ اللَّهِ وَ جَرِوتِ اللَّهِ وَ سُلْطَانِ اللَّهِ
 وَ رَحْمَةِ اللَّهِ وَ رَأْفَةِ اللَّهِ وَ عِزَّةِ اللَّهِ وَ غُفرَانِ اللَّهِ وَ قُوَّةِ اللَّهِ وَ قُدْرَةِ اللَّهِ
 وَ بِآلَاءِ اللَّهِ وَ بِصَنِيعِ اللَّهِ وَ بِأَرْكَانِ اللَّهِ وَ بِجَمِيعِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ بِرَسُولِ
 اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ قُدْرَةِ اللَّهِ عَلَى مَا يَشَاءُ مِنْ شَرِّ السَّامَةِ وَ الْهَامَةِ وَ مِنْ شَرِّ
 الْجِنِّ وَ الْإِنْسِ وَ مِنْ شَرِّ مَا دَبَّ فِي الْأَرْضِ وَ مِنْ شَرِّ مَا يَخْرُجُ مِنْهَا
 وَ مِنْ شَرِّ مَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَ مَا يَعْرُجُ فِيهَا وَ مِنْ شَرِّ كُلِّ ذَابَةٍ رَبِّي
 آخِذُ بِنَاصِيَتِهَا إِنَّ رَبِّي عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ وَ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
 وَ لَا حَوْلَ وَ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ وَ صَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ
 وَ آلِهِ أَجْمَعِينَ. (۱)

به نام خداوند بخشندۀ مهربان، جان و دین و خاندان و مال و
 فرزندان و پایان عملم و آنچه پروردگارم به من روزی کرده و به

من ارزاني داشته را پناه مى دهم به عزّت و عظمت و قدرت و
نيرو و رحمت و مهريانى و بخشش و توان و قدرت الهى.
و به نعمت‌های الهی و مخلوقات او، و تکيه‌گاهها و گرد آوري
خدای بزرگ، و به فرستاده خدا که درود خدا بر او و بر خاندانش
باد، و قدرت خدا بر هر چه بخواهد، از شر جنبندگان سمتی و
غیر سمتی، و از شر جن و انس، و از شر آنچه در زمین
مى جنبد، و از شر آنچه از آن خارج مى گردد، و از شر آنچه از
آسمان نازل مى شود، و آنچه در آن صعود مى کند، و از شر هر
جنبدگانی که جانش در اختیار پروردگارم است، به درستی که
پروردگارم بر راه مستقیم قرار دارد، و او بر هر چيز تواناست،
نيرو و توانی جز به خدای برتر و والا نیست، و درود خدا بر
آفای ما محمد و تمامی خاندان او باد.

روایت شده مردی نزد امام صادق علیه السلام آمد و از ستم
شخصی به خویش شکایت کرد، امام فرمود: چرا دعای
مظلومی که پیامبر به حضرت علی علیه السلام آموخت را نمی خوانی؟ هیچ
مظلومی آن را علیه ظالمی نمی خواند جز آنکه خداوند او را یاری کرده
و شرّش را کفايت می کند، و دعا اين است:

اللَّهُمَّ طَمِّنْهُ إِلَيْلَاءِ طَمَّاً وَ عُمَّهُ إِلَيْلَاءِ عَمَّاً وَ قُمَّهُ إِلَيْلَاءِ لَذَّى قَمَّاً وَ ارْمِهِ

بِيَوْمٍ لَا مُعَادَ لَهُ وَسَاعَةٌ لَا مَرَدَ لَهَا وَأَبْجُحْ حَرِيمَهُ وَصَلُّ عَلَى مُحَمَّدٍ
وَأَهْلِ بَيْتِهِ عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمُ السَّلَامُ وَأَكْفُنِي أَمْرَهُ وَقُنْيَ شَرَهُ وَاصْرَفْ
عَنِّي كَيْدَهُ وَأَخْرُجْ قَلْبَهُ وَسُدَّ فَاهُ عَنِّي وَخَسَعَتِ الْأَصْوَاتُ لِلرَّحْمَنِ
فَلَا تَسْمَعُ إِلَّا هَمْسًا وَعَنَتِ الْوُجُودُ لِلْحَيِّ الْقَيْوَمِ وَقَدْ خَابَ مَنْ حَمَلَ
ظُلْمًا أَخْسَوْا فِيهَا وَلَا تُكَلِّمُونَ صَهْ صَهْ صَهْ صَهْ صَهْ صَهْ .^(۱)

خدایا! او را در بلا فرو بر، و در مشکلات غوطهور ساز، و او را
دچار آزار و اذیت فراوان نما، و او را به روز و ساعتی مبتلا کن
که راه فراری نداشته باشد، و آبرویش را ببر، و درود فرست بر
محمد و خاندانش که بر او و بر آنان درود باد و شر او را از من
باز دار، و کارش را از من کفایت کن، و کید و مکرش را از من
باز دار، و قلبش را نابود کرده، و دهانش را از من ببند، و صدایها
در مقابل خدای مهربان آرام گردیدند و جز صدای آرام را
نمی‌شنوی، و چهره‌ها در مقابل خدای زنده و پابرجا خاضع
گردیده، و آنکه ستم می‌کند زیانکار می‌گردد، دور شوید و
سخن نگویید، ساکت شو، ساکت شو، ساکت شو، ساکت شو،
ساکت شو، ساکت شو، ساکت شو.

امیرالمؤمنین علیهم السلام:

راوی حديث گوید: بعد از شهادت امام رضا علیهم السلام تعلیمی آویخته به لباس آن حضرت یافته شد که در پایان آن نوشته بود که پدران آن حضرت علیهم السلام می فرمودند: أمیرالمؤمنین علیهم السلام در برابر دشمنان از این دعا استفاده می کرد و آن را در غلاف شمشیر نگاه می داشت. در پایان آن نامهای خداوند متعال بود و بر فرزندان خود شرط کرده بود تا آن را در برابر کسی به کار نگیرند زیرا هر که آن را بخواند دعایش از پروردگار بزرگ و پاکیزه نام، بازداشت نشود. دعا این بود:

اللَّهُمَّ إِنَّكَ أَسْتَغْفِرُكَ أَسْتَبْغِحُكَ أَسْتَبْغِيْحُكَ وَبِمُحَمَّدٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ أَتُوَجَّهُ. اللَّهُمَّ سَهِّلْ
 لِي حُزُونَتَهُ وَكُلَّ حُزُونَةٍ وَذَلِّلْ لِي صُعُوبَتَهُ وَكُلَّ صُعُوبَةٍ وَأَكْفِنِي
 مَئُونَتَهُ وَكُلَّ مَئُونَةٍ وَأَرْزُقْنِي مَعْرُوفَهُ وَوُدَّهُ وَاصْرِفْ عَنِّي ضَرَّهُ
 وَمَعَرَّتَهُ إِنَّكَ تَمْحُو مَا تَشَاءُ وَتُثْبِتُ وَعِنْدَكَ أُمُّ الْكِتَابِ. أَلَا إِنَّ أُولَيَاءَ
 اللهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْرَنُونَ. إِنَّ رَسُولَ رَبِّكَ لَنْ يَصِلُوا إِلَيْكَ طَهَ
 حَمَّ لَا يُصِرُّونَ جَعَلْنَا فِي أَعْنَاقِهِمْ أَغْلَالًا فَهِيَ إِلَى الْأَذْقَانِ فَهُمْ
 مُقْمَحُونَ. وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًا فَأَغْشَيْنَا هُمْ

فَهُمْ لَا يُبَصِّرُونَ. أُولَئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَسَمِعَهُمْ
وَأَبْصَارِهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ لَا جَرَمَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسْرُونَ وَمَا
يُعْلَمُونَ. فَسَيَكْفِيَهُمُ اللَّهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ وَتَرَاهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ
وَهُمْ لَا يُبَصِّرُونَ صُمُّ بُكْمُ عُمِيٌّ فَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ طَسْمٌ تِلْكَ آيَاتُ
الْكِتَابِ الْمُبِينِ لَعَلَّكَ بِاَخْرُجُ نَفْسَكَ اَلَا يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ إِنْ نَشَاءُ نُنَزِّلُ
عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ آيَةً فَظَلَّتْ اَعْنَاقُهُمْ لَهَا خَاضِعِينَ.

الْأَسْمَاءُ: اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِالْعِيْنِ الَّتِي لَا تَنَامُ وَبِالْعِزِّ الَّذِي لَا يُرَامُ
وَبِالْمُلْكِ الَّذِي لَا يُضَامُ وَبِالنُّورِ الَّذِي لَا يُطْفَى وَبِالْوَجْهِ الَّذِي
لَا يَبْلَى وَبِالْحَيَاةِ الَّتِي لَا تَمُوتُ وَبِالصَّمْدِيَّةِ الَّتِي لَا تَقْهَرُ
وَبِالدَّيْمُومِيَّةِ الَّتِي لَا تَفْنَى وَبِالإِسْمِ الَّذِي لَا يُرَدُّ وَبِالرُّبُوبِيَّةِ الَّتِي
لَا تُسْتَدَلُّ اَنْ تُصَلِّي عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَأَنْ تَفْعَلْ بِي كَذَا وَكَذَا.

(و حاجت را ذکر می کنی). (۱)

پروردگارا!! به تو آغاز کرده و از تو یاری می جوییم و به محمد
- که درود تو بر او و خاندانش باد - روی می آورم؛ پروردگارا
دشواری آن و هر دشواری را برایم آسان نما و این مشکل و
تمام مشکلات را برایم برطرف گردان و رنج آن و هر رنجی را
کفایت فرما.

دوستی و محبتش را روزیم فرموده و ضرر و رنجش را از من
دور دار؛ تو آنچه را بخواهی محو و اثبات می‌کنی و امّ الكتاب
در نزد توست.

آگاه باشید که هیچ خوف و حزنی برای دوستان خدا نمی‌باشد؛
ما فرستادگان پروردگارت می‌باشیم، و آنان هرگز بتونمی‌رسند،
طه حم، نمی‌نگرن، و در گردن‌هایشان غل و زنجیرهایی قرار
دادیم که تا چانه‌ها ادامه دارد و سرهای آنان را بالا نگه داشته
است؛ در پیش روی آنان سدّی قرار دادیم و در پشت سرشان
سدّی؛ و چشمانتشان را پوشانده‌ایم؛ لذا نمی‌بینند. اینان کسانی
هستند که خداوند بر قلب‌ها و گوش‌ها و دیدگانشان مهر نهاده
و اینان غافلانند؛ شکی نیست که خداوند به پنهان و
آشکارشان آگاه است و بزودی شرّشان را از تو دفع می‌کند و او
شنوا و داناست و می‌بینی آنان به تو می‌نگرند در حالی که
نمی‌بینند، کرند، لالند، کورند؛ پس بازنمی‌گردند.

طسم این آیات کتاب آشکار است، شاید تو جانت را بخطاطر
ایمان آنان از بین ببری، اگر بخواهیم از آسمان برای آنان
آیه‌ای نازل می‌کنیم که در مقابل آن خاضع شوند.
نامها: خداوند! از تو می‌خواهم به دیده‌ای که به خواب
نمی‌رود؛ به عزّتی که مورد سوء قصد قرار نمی‌گیرد، و به
فرمانروایی که ستم نمی‌کند و به نوری که خاموش نمی‌شود و
به چهره‌ای که پوسیده نمی‌گردد؛ به زنده‌ای که نمی‌میرد و به

قدرتی که مغلوب نمی‌گردد؛ به جاودانه‌ای که فنا ندارد و به
نامی که رد نمی‌شود، و به روایتی که ذلیل نمی‌گردد؛ بر محمد
و خاندانش درود فرست و این که با من چنین و چنان کنی.

عبدالله بن فضل از پدرش نقل می‌کند که گفت: همراه
هارون الرشید بودم؛ روزی غضبناک رو به من کرد در
حالی که شمشیر را در دست داشت و آن را می‌چرخاند - آنگاه ورود
امام کاظم علیه السلام را بر هارون الرشید ذکر می‌کند و اینکه آن حضرت را بر
خلاف انتظار گرامی داشت؛ تا آنجا که گوید: به امام عرضه داشتم: چه
چیزی گفتی که غصب هارون الرشید را کفایت کردی؟ فرمود: دعای
جدم حضرت علی علیه السلام که آن حضرت هرگاه آن را می‌خواند به لشکری
حمله نمی‌برد، مگر آنکه آنان را پراکنده می‌ساخت و به جنگجویی
حمله نمی‌کرد، جز آنکه او را مقهور می‌ساخت و آن دعای کفایت
بالاست؛ پرسیدم: آن دعا چیست؟ فرمود: این دعا است:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسَاوِرُ وَبِكَ أَحَاوِلُ وَبِكَ أَحَاوِرُ وَبِكَ أَصْوُلُ وَبِكَ
أَمُوتُ وَبِكَ أَحْيَا أَسْلَمْتُ نَفْسِي إِلَيْكَ وَفَوَّضْتُ أَمْرِي إِلَيْكَ لَا حَوْلَ
وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ.

اللَّهُمَّ إِنَّكَ خَلَقْتَنِي وَرَزَقْتَنِي وَسَتَرْتَنِي وَعَنِ الْعِبَادِ بِلْطُفِّ مَا

حَوْلَتَنِي أَعْتَيْتَنِي إِذَا هُوِيتُ رَدْدَنِي وَإِذَا عَثَرْتُ قَوَّيْتَنِي وَإِذَا مَرِضْتُ
شَفَقَيْتَنِي وَإِذَا دَعَوْتُ أَجْبَتَنِي يَا سَيِّدِي ارْضَ عَنِي فَقَدْ أَرْضَيْتَنِي.^(۱)

خدایا! به یاری تو حمله کرده و به کمک تو راه چاره می‌جوییم و
به نصرت می‌جنگم و از تو یاری می‌جوییم و به تو مرده و زنده
می‌شوم؛ جانم را تسلیم تو کرده و کارم را به تو واگذار نمودم و
هیچ نیرو و توانی جز به اراده خدای برتر و والا نیست.

خدایا! تو مرا خلق کرده و روزی دادی، و مسروور نموده و
پوشاندی؛ میان بندگان به لطفت مرا بهره‌مند ساختی؛ هر گاه
سرگردان شدم، مرا باز گردانده و هر گاه لغزیدم، مرا نگاه
داشتی و هر گاه بیمار شدم، شفایم دادی و هر گاه تو را خواندم،
اجابتی نمودی؛ ای آقا! از من خشنود باش؛ چرا که مرا
خشنود کردی.

حضرت زهرا علیها السلام:

سلمان فارسی گوید: ده روز بعد از رحلت رسول

۷

خدا علیه السلام از خانه خود بیرون آمدم پس به خدمت

حضرت علی بن ابی طالب علیهم السلام پسر عمّ رسول خدا علیه السلام رسیدم.

فرمودند که: ای سلمان از مادری نموده‌ای و به نزد مانمی‌آیی؟ سلمان

گفت: ای حبیب من یا ابا الحسن، از مثل شما شخصی چگونه دوری

می‌توان نمود؟ بلکه حزن و اندوه من از برای رحلت رسول خدا علیه السلام

مرا مانع بود و نگذارده که در این چند روز به خدمت رسم. پس امیر

المؤمنین علیه السلام فرمودند که: ای سلمان برو به منزل فاطمه علیها السلام که بسیار

مشتاق دیدن تو است و اراده دارد که تحفه‌ای به تو دهد از تحفه‌ای که از

بهشت برای او آمده. پس من گفتم: یا علی از برای فاطمه بعد از رحلت

رسول خدا از بهشت تحفه نیز می‌آید؟

حضرت فرمودند: بلی دیروز تحفه‌ای آمده است. پس سلمان گفت:

به سرعت بسیار شتافتم و به دولتخانه فاطمه دختر رسول خدا رسیدم،

آن حضرت را دیدم نشسته و پارچه عبائی بر خود پیچیده که اگر سر

خود را می‌پوشانید پایهای مبارکش باز بود و اگر پایهای مبارکش را

می پوشانید فرق مبارکش ظاهر بود. پس چون نظر مبارکش بر من افتاد سر و روی خود را پوشانیده فرمودند که: ای سلمان بعد از فوت پدرم رسول خدا علیه السلام از ما دوری اختیار نموده‌ای؟ در جواب گفتم: حاشا که من از شما دوری جویم ای حبیبه من! حضرت فاطمه زینب علیها السلام فرمودند: خوش بنشین و متوجه باش سخنی را که به تو می‌گوییم. بعد از آن فرمودند: دیروز در همین موضع نشسته و در خانه را بسته بودم و با خود در فکر بودم که بعد از رسول خدا وحی الهی از ما قطع گشته و فرشتگان از منزل ما منصرف شدند و در این خیال بودم که دیدم در خانه گشوده شد بدون آن که شخصی او را بگشاید و سه نفر دختر داخل خانه شدند که در حسن و جمال و نازکی بدن و تازگی صورت و خوش بوئی ایشان هیچ بیننده‌ای مثل ایشان را ندیده، چون ایشان را دیدم متوجه گردیده مهریانی نمودم و گفتم قسم می‌دهم شمارا به پدرم که بگوئید از اهل مدینه هستید یا از اهل مکه؟ گفتند: ای دختر محمد رسول خدا ما نه از اهل مدینه و نه از اهل مکه و نه از اهل روی زمینیم بلکه کنیزانیم از اهل حور عین از دار السلام بهشت، و پروردگار عالمیان ما را به سوی تو ای دختر محمد رسول خدا علیه السلام فرستاده است و ما بسیار مشتاق دیدار تو بودیم. پس پرسیدم از یکی از ایشان که به گمانم بزرگتر بود، نام تو چیست؟ گفت: مقدوده گفتم از چه جهت نام تو را مقدوده گذارند؟ گفت: از برای آن که من از جهت مقداد بن اسود کنده مصاحب رسول خدا علیه السلام مخلوق شده‌ام. پس از دیگری پرسیدم که نام

تو چیست؟ گفت: ذرّه. گفتم چرانام تورا ذرّه گذاشته‌اند و حال آن که تو در نظر من بزرگی؟ گفت: از برای آن که من جهت ابوذر غفاری مصاحب پیامبر اکرم علیه السلام مخلوق گردیده‌ام. پس از سوّم پرسیدم که نام تو چیست؟ گفت: سلمی. گفتم: چرا تورا سلمی نام گذار دند؟

گفت: من از جهت سلمان فارسی خادم پدر تو رسول خدا علیه السلام خلق شده‌ام. بعد از آن حضرت فاطمه علیها السلام فرمودند که: بیرون آوردن از برای من قدری از رطب مانند خشکناج بزرگ که سفیدتر بود از برف و خوش بوتر بود از مشک اذفر. پس حضرت فاطمه علیها السلام از آن رطب یک دانه به من دادند و فرمودند که: امشب با این افطار نمای و فردا استخوان این رطب را بیاور. پس آن رطب را گرفته از خانه آن حضرت بیرون آمد و به هر شخص از اصحاب آن حضرت که گذشت، گفتند: ای سلمان مشک با خود داری؟ می‌گفتم: بلی. پس در وقت افطار به آن رطب افطار نمودم و استخوانی در آن نیافتم پس روز دیگر به خدمت حضرت رسیده عرض نمودم که: دیشب به آن رطب افطار نمودم و آن رطب استخوان نداشت؟ فرمودند: او را چگونه استخوان باشد و حال آن که آن رطب از درختی است که خدای تعالی آن را در دار السلام بهشت غرس نموده به سبب دعائی که مرا پدر بزرگوارم تعلیم نموده و من هر صبح و شام مداومت به آن کلمات می‌نمایم.

سلمان گفت که: ای سیده من به من این کلمات را تعلیم نمای. حضرت فاطمه علیها السلام فرمودند که: اگر مداومت نمائی به این کلمات

خدای تعالی ترا از علت تب نگاه می دارد مادام که در دار دنیا باشی. پس
این حرز را تعلیم نمودند و آن این است:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ النُّورِ بِسْمِ اللَّهِ نُورِ النُّورِ بِسْمِ اللَّهِ نُورَ عَلَى نُورٍ بِسْمِ اللَّهِ
الَّذِي هُوَ مَدَبِّرُ الْأُمُورِ بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي خَلَقَ النُّورَ مِنَ النُّورِ الْحَمْدُ لِلَّهِ
الَّذِي خَلَقَ النُّورَ مِنَ النُّورِ وَأَنْزَلَ النُّورَ عَلَى الطُّورِ فِي كِتَابٍ مَسْطُورٍ
فِي رَقٍّ مَنْشُورٍ يَقَدِّرُ مَقْدُورٍ عَلَى نَبِيٍّ مَحْبُورٍ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هُوَ بِالْعِزَّ
مَدْكُورٌ وَبِالْفَخْرِ مَشْهُورٌ وَعَلَى السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ مَشْكُورٌ وَصَلَّى اللَّهُ
عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ.^(۱)

ابتدا می کنم به نام خدای بخشندۀ مهربان ابتدا می نمایم به
اسم خدا که روشن است ابتدا می کنم به اسم خدا که روشنی
بخش. روشنی است ابتدا می کنم به نام خدا که نوری است. بر
نور ابتدا می نمایم به اسم خدایی که او است تقدیرکننده چیزها.
ابتدا می کنم به اسم خدایی که خلق نمود نور را از نور. سپاس
خدای را که موجود نموده است نور را. و نازل ساخته است نور
را. بر کوه طور در کتابی نوشته شده در صحیفه های از پوست
که متفرقند، به اندازه تقدیر کرده شده بر پیغمبری نیکو

گردانیده شده و سپاس مر خدای را که او به قوّة و غلبه ذکر
کرده شده است و به مباحثات مشهور است و بر خوشحالی و
سختی شکر کرده شده است و رحمت فرستد خدا بر سید ما که
محمد است و بر آل او که پاکند از گناه.

پس سلمان گفت که: من یاد گرفتم و قسم به خدا که این حرز را به بیشتر
از هزار نفر از اهل مدینه و مکه آموختم که همگی آزار تب داشتند و به
برکت خواندن این دعا.

امام سجاد علیه السلام:

امام صادق علیه السلام فرمود: زین العابدین علیه السلام می فرمود: اگر
این کلمات را بگوییم واهمه‌ای از هجوم انس و جن
ندارم.^۸

بِسْمِ اللَّهِ وَبِاللَّهِ وَمِنَ اللَّهِ وَإِلَيْهِ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ وَعَلَى مِلَّةِ
رَسُولِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ . اللَّهُمَّ إِلَيْكَ أَسْلَمْتُ نَفْسِي وَإِلَيْكَ وَجَهْتُ وَجْهِي
وَإِلَيْكَ أَجَاثُ ظَهِيرِي وَإِلَيْكَ فَوَضَّتُ أَمْرِي . اللَّهُمَّ احْفَظْنِي بِحِفْظِ
الْإِيمَانِ مِنْ بَيْنِ يَدَيَّ وَمِنْ خَفْيِي وَعَنْ يَمِينِي وَعَنْ شِمالِي وَمِنْ
فَوْقِي وَمِنْ تَحْتِي وَمِنْ قِبْلِي وَادْفَعْ عَنِّي بِحَوْلِكَ وَقُوَّتِكَ فَإِنَّهُ
لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِكَ .^(۱)

بنام خدا و به خدا و از خدا و به سوی خدا و در راه خدا و بر آئین
رسول خدا - درود خدا بر او و خاندانش باد - خداوندا به تو خود
را سپردم و پشتیم را به تو پناه دادم و رویم را به سوی تو متوجه
ساختم و امرم را به تو واگذار نمودم. خداوندا مرا با حفظ ایمان
حفظ کن از پیش رویم و از پشت سرم و از سمت راستم و از

سمت چشم و از بالای سرم و از زیر پایم و از برابرم، و [بدی‌ها
را] از من به نیرو و قوّت دور کن، که نیرو و قوّتی جز به تو
نیست.

امام صادق علیه السلام:

يونس بن عمّار گويد: به امام صادق علیه السلام عرضه داشتم:
 همسایه‌اي دارم قرشی و از خاندان محرز است، هرگاه از
 کنارش رد می‌شوم نام را برد و ناسزا گفته و می‌گويد: اين فرد شيعه
 بوده و اموال را نزد امام صادق علیه السلام می‌برد، امام فرمود: او را نفرین کن،
 هنگامی که در نماز شب قرار گرفتی در سجده آخر رکعت دوم از نماز
 شب حمد و ثنای الهی گفته سپس بگو:

اللَّهُمَّ إِنَّ فُلَانَ بْنَ فُلَانٍ قَدْ شَهَرَنِي وَنَوَّهَ بِي وَغَاظَنِي وَعَرَضَنِي
 لِلْمَكَارِهِ. اللَّهُمَّ اضْرِبْهُ بِسَهْمٍ عَاجِلٍ تَشْغَلُهُ بِهِ عَنِّي. اللَّهُمَّ وَقَرِبْ أَجَلَهُ
 وَاقْطُعْ أَثْرَهُ وَعَجِّلْ ذَلِكَ يَا رَبِّ السَّاعَةِ السَّاعَةَ. (۱)

خدایا! فلانی پسر فلانی آبروی مرا در جامعه مخدوش نموده و
 ناسزا می‌گوید، و مرا خشمگین ساخته و در معرض واقع شدن
 در مشکلات قرار می‌دهد، خدایا! او را با تیر غیبی ات به
 گونه‌ای بزن که مرا از او مشغول داری، خدایا! پایان عمرش را
 نزدیک و شرّش را زایل ساز، و ای پروردگارم! این کار را همین
 لحظه همین لحظه انجام بد.

يونس گوید: زمانی که به کوفه رسیدیم هنگام شب بود، و از اهل خانه در مورد او سؤال کردم. گفتم: فلانی چه کرده است؟ در پاسخ گفتند: بیمار است و هنوز سخن را به پایان نرساندم که فریاد شیون از خانه اش برخواست و گفتند: او مرده است.

عبدالله بن سنان گوید: امام صادق علیه السلام فرمود: به زودی شبهه‌ای به شمامی رسدو در آن بدون نشانه آشکار و امام هدایت بماند و کسی از آن شبهه نجات نمی‌یابد مگر آنکه دعای غریق را بخواند. گفتم: دعای غریق چگونه است؟ فرمود: می‌گویی:

يَا اللَّهُ يَا رَحْمَانُ يَا رَحِيمُ يَا مُقْلِبَ الْقُلُوبِ ثَبَّتْ قَلْبِي عَلَى دِينِكَ .^(۱)

ای خدا ای بخشندہ‌ای مهربان ای گرداننده دلها، دلم را بر دینت ثابت و محکم گردان.

گفتم: «یا مُقْلِبَ الْقُلُوبِ وَ الْأَبْصَارِ» حضرت فرمود: همانا خداوند عز و جل تغییر دهنده قلبها و دیدگان است ولی همان گونه که خواندم «یا مُقْلِبَ الْقُلُوبِ ثَبَّتْ قَلْبِي عَلَى دِينِكَ».

امام کاظم علیه السلام:

دعای امام کاظم علیه السلام زیر ناودان کعبه، و روایت شده که در

۱۱ آن اسم اعظم می باشد:

يَا نُورٌ يَا قُدُّوسٌ (سه مرتبه) يَا حَيٌّ يَا قَيْوُمٌ (سه مرتبه) يَا حَيٌّ
 لَا يَمُوتُ (سه مرتبه) يَا حَيٌّ حِينَ لَا حَيٌّ (سه مرتبه) يَا حَيٌّ لَا إِلَهَ إِلَّا
 أَنْتَ (سه مرتبه) أَسْأَلُكَ يَا لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ (چهار مرتبه) يَا حَيٌّ لَا إِلَهَ إِلَّا
 أَنْتَ أَسْأَلُكَ بِلَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ (سه مرتبه) أَسْأَلُكَ بِلَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ (دو مرتبه)
 أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْغَرِيزِ الْمُبِينِ (سه مرتبه). (۱)

۱۲ امام کاظم علیه السلام فرمود: هر که پیش از ملاقات با ظالم سوره توحید را بخواند خداوند او را از پیش رو و پشت سر و راست و چپ از گردن فرازی آن ظالم باز دارد و نیکی او را نصیب وی می کند و فرمود: هر گاه از چیزی هراسان شدی صد آیه از قرآن - از هر جای آن که خواستی - را بخوان. سپس سه مرتبه بگو:

اللَّهُمَّ أكْشِفْ عَنِّي الْبَلَاءَ . (۱)

خدایا! بلا را از من دفع نما.

روایت شده هنگامی که امام کاظم علیه السلام بر هارون وارد شد،
او قصد بدی در مورد ایشان داشت، اما بعد از دیدن
ایشان بر خاسته و آن حضرت را بوسیده و هدایای به ایشان داد، آنگاه که
امام بازگشت فضل بن ربیع به هارون گفت: ای امیر مؤمنان! قصد آزار و
اذیت او را داشتی اما هدیه و پاداش عطا کردی، گفت: ای فضل امر
بزرگی را از او مشاهده نموده و مقامش رانزد خداوند والا دیدم،
هنگامی که رفتی تا او رانزد من آوری گروهی را دیدم که دور خانه ام را
محاصره کرده بودند، در دست هایشان نیزه هایی بود که در پایه های
ساختمان وارد کرده بودند، و گفتند: اگر فرزند پیامبر خدا را آزار دهی
تو را در زمین فرو خواهیم برد و اگر نیکویی نمایی باز می گردیم، فضل
گوید: به دنبال امام رفتم و گفتم: چه خواندی که شر هارون از تو دفع
شد؟ فرمود: دعای جدم امیر مؤمنان علیه السلام را، هرگاه آن را می خواند به
لشکری حمله نمی برد مگر این که آنان را فراری می داد، و به جنگاوری
حمله نمی کرد مگر این که بر او پیروز می شد، و آن دعای برطرف شدن
بلا است، گفتم: آن دعا کدام است؟ فرمود:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسَاوِرُ وَبِكَ أُجَادِلُ وَبِكَ أَصْوُلُ وَبِكَ أَنْتَصِرُ وَبِكَ أَمُوتُ
وَبِكَ أَحْيَ، أَسْلَمْتُ نَفْسِي إِلَيْكَ وَفَوَّضْتُ أَمْرِي إِلَيْكَ لَا حَوْلَ
وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللهِ الْعَظِيمِ.^(١)

خدایا! به قدرت تو حمله کرده، و به یاری تو جدل نموده و به
وسیله تو به مقصد می‌رسم، و از تو یاری می‌جوییم، و به اراده
تو می‌میرم و زنده می‌شوم، جانم را به تو تسلیم کرده و کارم را
به تو واگذار می‌کنم، نیرو و توانی جز به خدای برتر و والا
نیست.

امام رضا علیهم السلام:

از یاسر خادم روایت شده: هنگامی که امام رضا علیهم السلام به قصر حمید بن قحطبه رفت لباس خود را درآورد، و به حمید داد - تا آنجا که گوید - گفتم: فدایت شوم کنیز کاغذی را در لباس تو یافته آن چیست؟ فرمود: ای حمید این تعویذی است که آن را از خود جدانمی کنیم، گفتم: اگر مرا بدان مفتخر گردانی [موجب شادمانی من شود]، فرمود: این تعویذی است که هر که آن را در لباسش نگاه دارد بلاء از آن دور بوده، و در مقابل شیطان رانده شده او رانگاه می دارد:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ إِنِّي أَعُوذُ بِالرَّحْمَنِ مِنْكَ إِنْ كُنْتَ تَقِيًّا أَوْ غَيْرَ تَقِيًّيًّا
بِاللَّهِ السَّمِيعِ الْبَصِيرِ عَلَى سَمْعِكَ وَبَصَرِكَ لَا سُلْطَانَ لَكَ عَلَيَّ وَلَا عَلَى
سَمْعِي وَلَا عَلَى بَصَرِي وَلَا عَلَى شَعْرِي وَلَا عَلَى بَشَرِي وَلَا عَلَى
لَحْمِي وَلَا عَلَى ذَمِي وَلَا عَلَى مُخْنِي وَلَا عَلَى عَصَبِي وَلَا عَلَى
عِظَامِي وَلَا عَلَى مَالِي وَلَا عَلَى مَا رَزَقْتَنِي رَبِّي . سَرْتُ يَمِينِي وَبَيْنَكَ
بِسِرْ النُّبُوَّةِ الَّذِي اسْتَسْرَ أَنْبِيَاءُ اللَّهِ بِهِ مِنْ سَطُواْتِ الْجَبَابِرَةِ وَالْفَرَاعِنَةِ
جَبَرَئِيلُ عَنْ يَمِينِي وَمِيكَائِيلُ عَنْ يَسَارِي وَإِسْرَافِيلُ عَنْ وَرَائِي

وَ مُحَمَّدٌ أَمَامِي وَ اللَّهُ مُطْلِعٌ عَلَيَّ يَمْنَعُكَ مِنِي وَ يَمْنَعُ الشَّيْطَانَ
مِنِي . اللَّهُمَّ لَا يَغْلِبُ جَهَلُهُ أَنَا تَكَّ أَنْ يَسْتَغْفِرَنِي وَ يَسْتَخْفَنِي . اللَّهُمَّ إِلَيْكَ
الْتَّجَاءُ ، اللَّهُمَّ إِلَيْكَ التَّجَاهُ ، اللَّهُمَّ إِلَيْكَ التَّجَاهُ .^(۱)

بنام خداوند بخشندۀ مهریان، بنام خدا، من از تو به خداوند پناه
می‌برم اگر پرهیزکار بوده یا نباشی، به خداوند شنوای بینا،
چشم و گوشت را گرفتم، تو قدرتی بر من و نه بر گوش و چشم
و مو و پوست و گوشت و خون و مخ و رگ‌ها و استخوان‌ها و
اموال و آنچه خداوند بمن روزی کرده، نداری.

بین خود و تو به پوششی که پیامبران الهی با آن از حملات
جباران و فراعنه خود را پوشیده می‌داشتند، خود را پوشیده
داشتم، جبرئیل از سمت راست، و میکائیل از سمت چپ، و
اسرافیل از پشت سر، و حضرت محمد پیشاپیش من قرار
دارند، و خداوند بر من آگاه بوده و تو و شیطان را از من
بازمی‌دارد.

خداوند! جهالت او بر صبر تو غالب نمی‌گردد تا مرا فریب داده
یا خفیف شمرد، خداوندما به تو پناه آورده‌ام، خدایا بتو پناه
آورده‌ام، خدایا به تو پناه آورده‌ام.

سید ابن طاووس الله گوید که این حرز دارای قصّه‌ای فرح بخش و

۱. مهج الدعوات: ص ۳۳. بحار الأنوار: ج ۹۱، ص ۳۴۳

حکایتی تعجب آورنده است، همچنان که ابوالصلت هروی آن را روایت نموده که روزی حضرت امام علی بن موسی الرضا علیه السلام در منزل خود نشسته بودند و من در خدمت آن حضرت بودم. پس فرستاده مأمون بر آن حضرت داخل شد و گفت امیر المؤمنین را اجابت نمای. پس آن حضرت برخاستند و فرمودند ای ابوالصلت بدرستی که مأمون مرا در این وقت نمی خواند مگر برای آزار عظیمی که به من برساند. پس قسم بخدا که نمی تواند چیزی که ناخوش داشته باشم بجای آورد، از جهت چند کلمه‌ای که از جلد رسول خدا علیه السلام به من رسیده است. ابوالصلت گوید که: همراه آن حضرت پس بیرون رفتم تا آن که بر مأمون داخل شدیم. پس چون آن حضرت مأمون را دیدند این حرز را تابه آخر خواندند. پس چون به نزدیک مأمون رسیدند، مأمون به سوی آن حضرت نگاه کرد و گفت: یا ابا الحسن به تحقیق که از برای تو به صد هزار درهم امر نمودیم و حاجتها اهل و عیال خود را بنویس. پس چون آن حضرت از نزد مأمون دور شدند، مأمون از عقب آن حضرت نگاه کرد و گفت: من چیزی را اراده داشتم و خدای تعالی چیزی را و آن چه خدا اراده نموده بهتر است.

امام مهدی علیه السلام (دعای علوی مصری):

۱۵

دعایی است مشهور به دعای علوی مصری برای هر سختی و محنتی. محمد بن علی علوی حسینی مصری گوید: به من اندوه شدیدی رسید و بر من گرفتاری سختی از جانب مردی از اهالی شهر من از حکم آن ولایت رخ نمود. از او می ترسیدم چنان ترسی که خلاصی از آن را امید نداشتم.

پس به سوی مزار مولای خود و پدران خویش صفات الله علیهم - به حرم حضرت امام حسین علیه السلام - متوجه شدم که به ایشان پناه برد و به قرب ایشان پناه گیرم و از شدت قهر و خشم کسی که از او می ترسیدم، امان یابم. چون به آن جا رسیدم، در حرم پانزده روز اقامت کردم و دائماً در شب و روز مشغول خواندن دعا و زاری بودم تا آن که حضرت صاحب الزَّمَان و خلیفه الرَّحْمَن علیه و علی آبائے افضل التَّحْمِيَة والسلام ظاهر شد. پس حضرت در شبی بین خواب و بیداری آمد و فرمود: ای فرزند، از فلان شخص ترسیده‌ای؟ در جواب گفتم: بله، قصد دارد که نسبت به من چنین و چنین به جای آورد. به شما آقایان خود متولّ گشتم از جهت آن که شکوه نمایم، تاماً از این بلیه نجات دهید.

حضرت فرمود: چرا خدا و پروردگار خود و پروردگار پدران خود

را به دعایی نمی خوانی که به آن دعا پیغمبران و اجداد من، در وقتی که در شدّت و سختی بودند خداوند را خوانده‌اند. پس خدا از ایشان گرفتاری را بر طرف کرد؟! گفتم: دعایی که ایشان خواندند چیست تامن نیز بخوان؟ حضرت فرمود: شب جمعه غسل کن و نماز به جای آور، هرگاه از سجدۀ شکر فارغ شوی، این دعا را بخوان، در حالی که دوزانو، زاری کنان نشسته باشی.

راوی گوید: حضرت مرا در پنج شب پی در پی می‌آمد و دعا را مکرّر نمود تا آن که دعا را یاد گرفتم. چون شب جمعه شد حضرت نیامدند. برخاستم و غسل کردم و جامه خود را تغییر دادم و بوی خوش استعمال نمودم و نماز شب را به جای آوردم و بر دوزانو نشسته، خدا را به این دعا خواندم. چون شب شنبه شد، حضرت صاحب الأمر علیه السلام می‌گوید: چون شبها بین خواب و بیداری می‌آمد. به من فرمود: دعای توای محمد مستجاب شد و دشمن تو کشته شد. وقتی از خواندن دعا فارغ شدی، خدا او را هلاک نمود.

محمد می‌گوید: چون صبح شد، قصدم آن بود که سوران خود را وداع نمایم و به شهری که از آن گریخته بودم، برگردم. چون بیرون رفتم و به اثنای راه رسیدم، قاصدی را دیدم که از جانب اولاد من نامه‌ای داشت، مضمون آن این چنین بود: مردی که از او گریخته بودی، جماعتی را جمع کرد و برای ایشان غذایی را تهیّه نمود، پس خوردند و آشامیدند و بعد از آن متفرق شدند و آن شخص و غلامان او خوابیدند.